

Sygn. akt I C 853/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Brodnicy Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Magdalena Pniewska

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2018 roku w Brodnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. W.**

przeciwko **C. N.**

o zapłatę

postanawia

oddalić wniosek C. N. o zwolnienie od opłaty od apelacji.

/SSR Magdalena Pniewska/

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 23 lipca 2018 roku pozwana C. N. wniosła o zwolnienie od opłaty od apelacji wskazując, że nie jest w stanie ponieść tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego siebie i swojej rodziny. Wskazała, że samotnie wychowuje córkę, choruje na nadciśnienie i odkleja się jej siatkówka oka.

W oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania podała, że posiada dom w N. o pow. około 100 m², położony na działce o pow. 400 m², o wartości około 100 tys. złotych, jak również ogródek działkowy o pow. około 498 m². Nie posiada żadnych oszczędności, papierów wartościowych ani innych wartościowych przedmiotów. Utrzymuje się natomiast z zasiłku chorobowego w wysokości około 1800 zł. Jej miesięczne koszty utrzymania stanowią łącznie kwotę około 1551 zł oraz rocznie około 5100 zł na opał i 256 zł na ubezpieczenie domu. Utrzymuje także swoją małoletnią córkę. Wskazała także, że choruje. Do wniosku załączyła także kopie różnych faktur i rachunków na okoliczność wykazania wydatków.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym w orzecznictwie, instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające – może zwrócić się o pomoc państwa (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24.09.1984 roku, II CZ 104/84, LEX nr 8623). Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych powinna mieć zastosowanie dopiero w sytuacjach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przy czym wydatki związane z dochodzeniem roszczeń w postępowaniu cywilnym nie mogą być traktowane jako mniej konieczne niż inne wydatki. Zasadą postępowania cywilnego jest bowiem jego odpłatność, a przypadki zwolnienia od kosztów sądowych należy traktować jako wyjątki od tej reguły.

Zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.), sąd może zwolnić stronę od kosztów sądowych w całości. Natomiast w myśl art. 101 ust. 1 ustawy, sąd może zwolnić stronę od kosztów sądowych w części, jeżeli strona jest w stanie ponieść tylko część tych kosztów. Zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Z przedłożonego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że wnioskodawca osiąga miesięczny dochód pozwalający na zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb życiowych, albowiem suma wydatków nie przewyższa sumy osiągniętych dochodów.

Nadmienić można, że w chwili obecnej jedyny koszt, do którego uiszczenia zobowiązana była wnioskodawczyni, to opłata od apelacji w kwocie 300 zł. Niniejsza sprawa została wniesiona do Sądu w czerwcu 2016 roku. Minęły zatem ponad dwa lata od czasu wdania się przez strony w spór. Pozwana już od wtedy powinna była liczyć się z koniecznością ponoszenia kosztów w toku sprawy i zaoszczędzić konieczną sumę.

W orzecznictwie prezentowany jest pogląd, który ten Sąd podziela, że obciążenie strony kosztami sądowymi, których wysokość nie przewyższa jednomiesięcznych jej dochodów zbliżonych do przeciętnych zarobków pracowników zatrudnionych w gospodarce społecznej, z reguły nie oznacza - gdy strona nie ma innych osób na utrzymaniu - że nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 14 października 1983 r., I CZ 151/83 OSNCP 1984 nr 5, poz. 82, L.). Pozwana ma na utrzymaniu jedynie córkę, a opłata od apelacji została określona w wysokości stanowiącej jedynie 1/6 jej miesięcznych dochodów.

W tym miejscu wskazać także należy, że pozwana jest właścicielką dwóch nieruchomości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany został pogląd zgodnie z którym posiadanie majątku, szczególnie nieruchomości, w zasadzie wyłącza możliwość przyznania zwolnienia od kosztów sądowych. Nie zmienia tego fakt, że posiadany majątek zwłaszcza nieruchomy nie dostarcza dochodu lub że dochód ten jest bardzo szczupły (tak Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniu z dnia 23 października 1934r., C II 1441/34, (...) 1935, nr 2).

Wskazane powyżej okoliczności przemawiają za tym, ażeby odmówić pozwanej zwolnienia od opłaty sądowej od apelacji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych a contrario, Sąd nie znalazł uzasadnionych podstaw do zwolnienia od kosztów sądowych.

/SSR Magdalena Pniewska/

ZARZĄDZENIE

- 1) odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikowi pozwanej,
- 2) akta przedłożyć z wpływem lub za 7 dni.

B., dnia 23/08/2018